

Hørings svar Forslag til endringer i forvaltningsloven m.m. - større adgang til informasjonsdeling

Dato: 27.10.2020

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsnotat fra september 2020.

I høringsnotatet foreslås det ikke regler som berører politiets informasjonsdeling direkte. Forslaget har likevel betydning for politiet, både i a-krimisamarbeidet og generelt i arbeidet mot økonomisk kriminalitet og miljøkriminalitet. Kriminalitet går på tvers av de enkelte forvaltningsetatenes områder og det er derfor viktig at etatene jobber tett sammen og gis mulighet til å bistå hverandre for å løse sine samfunnsoppdrag.

1 Deling med andre forvaltningsorganer i mottakerorganets interesse

1.1 Om forslag til § 13 b første ledd, nr. 7

Departementet foreslår at forvaltningsorganer skal kunne dele taushetsbelagte opplysninger med personer i andre forvaltningsorganer så langt det er nødvendig for å utføre oppgaver som ligger til mottakerorganet. Dette forslaget støttes av ØKOKRIM.

ØKOKRIM mener det er viktig med enkle og forståelige hjemler for informasjonsdeling. Dette er viktig både for samarbeid etatene imellom og for å oppnå en bedre oppgaveløsning for etaten som mottar opplysningene. Vi ser derfor positivt på bestemmelsen som foreslås og mener den vil bidra til å hindre unødvendig arbeid med at opplysninger må innsamles på ny når de allerede er hentet inn, omtalt som «once only»-prinsippet i høringsnotatet.

ØKOKRIM støtter også at det ikke foreslås oppstilt krav til oppgaver gitt i lov, instruks eller oppnevningssgrunnlag som gjeldende nr. 5 viser til. Etter vår oppfatning vil et tilsvarende krav som i nr. 5 kunne virke unødig innsnevrende og dermed uheldig med tanke på formålet med de nye bestemmelsene som foreslås. Etatenes samfunnsoppdrag kan også endre seg noe med tiden uten at de fremgår eksplisitt i lov eller forskrift.

1.2 Om forslag til § 13 b andre ledd første og andre punktum

Departementet foreslår at det i annet ledd skal oppstilles som krav at delingen etter nr. 7 ikke må utgjøre et uforholdsmessig inngrep overfor den opplysningene gjelder, og det oppstilles flere vurderingskriterier for dette. Saksbehandler skal blant annet vurdere forbindelsen mellom innsamlingsformålet og formålet med delingen, jf. annet ledd bokstav b. I merknad til de enkelte bestemmelsene skriver departementet:

“Etter bokstav b skal det tas hensyn til forbindelsen mellom formålet opplysningene ble samlet inn for, og formålet med delingen. Mens forenlighetsvurderingen etter personvernforordningen artikkel 6 nr. 4 gjelder hvorvidt viderebehandlingen som sådan er forenlig eller uforenlig med innsamlingsformålet, gjelder momentet i bokstav b hvilken sammenheng det er mellom formålet med viderebehandlingen og innsamlingsformålet. En fjern sammenheng kan tilsi at delingen vil være uforholdsmessig. Momentet åpner også for å ta hensyn til om opplysningene i første omgang ble gitt under forutsetningen av at de bare skulle anvendes til bestemte forhold, og om delingen av opplysningene bryter med forutsetninger annen lovgivning bygger på.”

Erfaringsvis kan slike vurderinger være en krevende øvelse. Vurderingskriteriene bør derfor være enklest mulig å praktisere slik at de gir minst mulig rom for usikkerhet og ulik praktisering. Uansett vil det etter vår oppfatning være hensiktsmessig at det gis nærmere veiledning i forarbeidene, gjerne illustrert med eksempler på hva som skal anses for å være deling til samme formål.

1.3 Om forslag til § 13 b andre ledd tredje punktum

Departementet foreslår at det i § 13 b andre ledd tredje punktum presiseres at delingen skal anses som forholdsmessig dersom den skjer for samme formål eller er forenlig med formålet som opplysningene opprinnelig ble samlet inn for, jf. personvernforordningen artikkel 6 nr. 4. ØKOKRIM støtter en slik presisering, men det bør understrekes at det forenlige formålet må vurderes ut fra etatenes overordnede formål, ikke til formålet med den enkelte innsamlingen i seg selv. Også her vil det være hensiktsmessig med ytterligere veiledning i forarbeidene.

1.4 Om informasjonsplikt til den registrerte, jf. forslag til § 13 g

Departementet foreslår en informasjonsplikt når taushetsbelagte opplysninger deles til et formål som ikke er forenlige med formålet de ble innsamlet til. Informasjonsplikten som foreslås i § 13 g skal utgjøre et særskilt tiltak for å sikre at deling av personopplysninger basert på en generelt utformet delingsbestemmelse er i samsvar med kravene i personvernforordningen. I forslag til bokstav b foreslås det et viktig unntak for politiet. Dette støttes av ØKOKRIM. I noen tilfeller vil informasjonsplikten som foreslås kunne avsløre og hindre etterforskning av en sak. Vi mener derfor at unntaket er viktig og støtter forslaget.

Etter forslaget til § 13 g andre ledd bokstav d skal informasjonsplikten heller ikke gjelde dersom det å gi informasjonen i alvorlig grad vil hindre gjennomføring av oppgaven som begrunner delingen. I høringsnotatet sier departementet at unntaket skal tolkes snevert og at det ikke vil være tilstrekkelig at varslingen av den registrerte vil kunne vanskeliggjøre gjennomføringen noe. ØKOKRIM mener at det bør presiseres i hvilke tilfeller unntaksregelen vil kunne komme til anvendelse. Etter vår vurdering bør den eksempelvis kunne benyttes i den grad en eventuell varsling til den registrerte vil motvirke kontrolltiltak eller tilsyn dersom dette er formålet med delingen. Videre bør det etter vår oppfatning ikke være slik at det kreves sikkerhet for at varsling vil medføre at gjennomføring av oppgaven som begrunner delingen i alvorlig grad vil bli hindret. Vi mener derfor at unntak er for snevert formulert inn forslaget til lovtekst og at "kunne bli hindret" vil være bedre.

2 Forskrift om adgang til informasjonsdeling og annen behandling av taushetsbelagte opplysninger

ØKOKRIM er positive til at departementet foreslår forskriftshjemmel slik at det åpnes opp for ytterligere konkretisering og regulering av informasjonsdeling av taushetsbelagte opplysninger i forskrift.

Departementet nevner i høringsnotatet at forskriftshjemmelen til deling av taushetsbelagte opplysninger blant annet vil være relevant for a-krim samarbeidet. ØKOKRIM er enig i dette og ser behov for forskrift som omfatter både hjemmel for deling, sammenstilling i felles register og adgang til profilering, slik at oppgaveløsningen blir best mulig. Personopplysningsloven § 12 a, som også er nevnt i høringsnotatet, har begrenset betydning for arbeidet mot arbeidslivskriminalitet og annen økonomisk kriminalitet ettersom bestemmelsen kun gjelder opplysninger som ikke er omfattet av taushetsplikt.

ØKOKRIM

I punkt 2.8.5 om personvernforordningens formålsbegrensning og krav om særskilt grunnlag for viderebehandling viser departementet avslutningsvis til at en uforenlig viderebehandling av særlige kategorier av personopplysninger, for eksempel helseopplysninger, vil kreve at det foreligger et grunnlag etter alle tre bestemmelsene. Departementet viser videre til at én og samme lovbestemmelse vil kunne oppfylle kravene til slikt grunnlag. ØKOKRIM er av den oppfatning at hvis rettslig grunnlag skal gis ved forskriftshjemmel må denne hjemmelen være tilstrekkelig presis og dekkende slik at det ikke vil være tvil om at lovskravet er oppfylt. Vi ber derfor departementet vurdere om forskriftshjemmelens ordlyd bør konkretiseres mer ved at det i ordlyden tas inn at det i forskrift kan gis nærmere regulering av informasjonsdeling, sammenstilling av opplysninger og profilering. Vi viser for øvrig til GDPR Art. 22.

3 NAV-loven § 7

I høringsnotatet drøfter departementet reglene for taushetsplikt og informasjonsdeling i NAV-loven. Departementet skriver:

“En utvidet adgang til informasjonsdeling for NAV vil kunne styrke arbeidet mot arbeidslivsrelatert kriminalitet, i tillegg til å legge til rette for samarbeid med offentlige myndigheter på andre områder. Mye kan derfor tilsi at den utvidete delingsadgangen i forvaltningsloven bør gjelde for NAV.”

ØKOKRIM er enig med departementet i denne vurderingen. Informasjon fra NAV er blant annet svært viktig i forbindelse med etatenes etterretningsarbeid innen arbeidslivskriminalitet og i konkrete forvaltnings- og straffesaker. Vi mener at NAV-loven § 7 bør endres slik at den gir adgang til informasjonsdeling i tråd med endringene som foreslås i forvaltningsloven. I tillegg bør det sikres at forslaget til forskriftshjemmel (§ 13 h) også gis anvendelse for opplysninger fra NAV.